

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are de 2 ori: Miercuri și Duminică, Fc's, candu conoada ajutorie. — Pretulu: pe l anu 10 fl. pe 1/2 v. a. Tieri estere 16 fl. v. a. pe unu anu se 3 galbini mon. sunatori.

Braslovu 20/8 Septembrie 1868.

Se prezumera la postea c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 8 cr. Toar' umbrals a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARHIA AUSTRIACA Transilvania.

Declaratiune!

In Nruln 66 ala „Gazetei Trans.“ amn ce-tu din partea spect. oficiolatu sin com. Solno-culoi Int. din 19 Augustu a. c. Nr. 2974 una descriere in cauza carlistilor din Cristolitu mare, in a careia alinea a dieclesa se dice, ca „oficiolatu comitatului nostru e in acea opinio-ne, ca Isola cu carlistilor numiti, si pe a-cuna scitiati s'a purtau cu partine, in-catu sp. oficiolati ara presupune o actiune de ori ce natura a carlistilor din partea aparatorilor caunei cel drepte a loro, o asemenea presupunere din partea mea, si in numele d. advocat Antoniu Fodor o resping cu tota o-nora, — rogandu pre sp. oficiolatu, ca se bi-voiesca in interebala ordinii cei bune, a pasi in contra astorofelii de actiilor si turbatoru cu tota rigorositate, de brece in casula a-cela numai ota s'aru asira si rezolvarea acestei cause, care a devenitu a fi omioasa! —

Desiu 14 Septembrie 1868.

G. Manu m/p.

Congresulu internationalu ala locratoriloru in Brusella.

Pana ceada omienesa starea izolata, era adese caspu evenimentelor casinate fara scrie, vol'si consimtiementele ei. Unu capriciu de potentatori dispoza preste averea, victi'si destulii ei. Astadi vedemu, ca si clasa locratoriloru, din tota Europ'a, a apucatu iniativitu de a forma reuniuni pentru imbunarea starei sale in tierile cele mai civilizate; ma de vreo cativa ani incepara a tiend si congrese interna-tionali, punendose in atingere si unire cu locratori din alte state spre a generaliza idea locrare unanime pentru interesele tuturor locratoriloru, indreptandu si toate nisuntiele s'ra-forma relatiiune intre lucru si capitalu, ca asa se midiolesca in societatea omnesca s munci-toriloru o armonia, care nu s'ia mai inainte. Mai anteu se forma societatea de locratori in-ternationala in Londou cu scopulu acasta, si ecxemplulu ei a patruno in Germania, Elvetia, Belgia, Francia, Spania, ma si in America, stando tute pentru scopulu comunu in relatiiune internationali, ai caroru reprezentanti se afira aceti in 6 Septembrie in numeru mare adunati in congresu internationalu. Unu locratoriu din Angli'a cu numele J o n g lu presidiulu si des-chie congresulu cu o evanture in limba fran-cesa. Reporteaza ca statulu militaru impedeza dezvoltarea reorganizatiuni locratoriloru la unda America din cauza, ca acolo locratoriloru a cap-tatatu posutiunea ce l se cuvine. J ong dice, ca numai omulu, care lucru si produce are in rezultate dreptulu la vietu. Fiecare vorbiea in limba sa si cei conoscoriti explicu si traduce in celelalte limbe. Cea mai capitala tema de disputa un fostu creditu imprumutatu, necesitati investitari, de lipsa pentru a inverte orice meseri, indemnarea de a si agoniu moali si a nu v'indu nici o palma de locu, imbatinatrea agronomica, intell'ectu folosire a paduriloru, bailoru de totu felulu prin inoscri pentru ajutorie imprumutate; despre posutiunea locratoriloru in casulu unui conflictu intre po-terile mari europene, si adunarea tuturor gra-vamiiloru si planuriloru essei locratori la una locu, spre a se tipari in brosiuri. Intre al-te decisiua, ca denegarea locratoriloru pe la fabrica se fa suprasa la regule si la conditiiu dictate de organizatiunea loro. Tote renonniele industrialu se ei fundeze casule sale, ca in fia-

care reuniee localu se se sile casa, ca se se ajute de acolo, candu se va face incetare deli-coru. In fine din grupele federatiuni locratori-loru se se aduce unu arbitriu, ca judecatoriu despre legatitiate denegaree localu. Eca si clasa muncitoriloru dupa tote incercarile s'ia refugiuu pentru a si procura o stare mai fer-ica numi intr'o organizatiune unitaria, intru cultivarea si dezvoltarea spiritului, edificandu templo concordiei pentrua fara poteri unite de se si face, se facu numi necepe pe de melcu fara influitiis duratori. —

Dieta sau congresulu universitatiu natiunii sascesii in Sibiu.

Impregiorarea, ca astadeta coincide s'iedintie dietei din Pest'a, care -si reincepu lera-rie in 16, cu s'iedintie dietei eorose, care se deschie in 12 Septembrie, si cu adunarea uni-versitatiu natiunii sascesii in Transilvania, -care -si incepu s'iedintie in 15 Sept., ne face atenti la tote simptome, ce se voru desfasura in de-marea s'iedintieloru acestora diete, cu deosebire in ceea ce priveste la regularea dreptului de-statu intre oisla.

Confluculu din Sibiu se deschie in 15 Sept. de catre comitulu provisoriu Mauritiu Conrad, fiindu de facis deputati Sibiuului Henr. Kistner si br. Ios. Bedeus, si Sigisioru parochu Fried. Ernst si St. Theil si Medialioiu Fried. Graser si Ios. Schuffard, si Birutiie senatori C. Klein si C. Flager, ai Orestiei secretariu jud. Mich. Dobo si Iscobu Oroz amai romani, ai Sebesului Mich. Hitech si C. Leonhard, ai Mercurei jadele regiu Will. Wendel si protopopu Ioane Hanea, ai Cincolui C. Kaufmann si H. Hauser, ai Rapet, Fr. Schreiber si Dr. Gust. Lindner, ai Noicicolui Svm. Dorr si C. Mangesiu, ai Brasiovloru C. Masger si sen. T. Lan-ger (Klein si Graser era absentu).

Cuprinsulu conventariu comeso-lui se invertece pe langa asecurarea, ca regimulu e departe de idea de a modifica institutiune legale ale natiunii sascesii pe cale neconstitu-tionala; confluculu acasta s'a conchimatat cu dovada despre aceta. Cursulu ideiloru princi-pali in evanture e urmatoriu:

In anulu 1867 se lucra prima data pentru ecesentarea principiuu egale indreptariu nati-onale si pentru o alipire mai stinsa a Transil-vaniei la statulu unitariu austriacu, inose in 1861 se ignora anulu 1848 cu marele s'ia evanimente, incepandose firulu constitutiunei dela 1847; se vorbiea despre dreptulu de statu transilvanu celu vechiu, dupa 3 natiuni regionalu si 4 re-giuni recepte; modificariu intreprindende era bazeata pe dipoma d'iu Oct. 1860 si pe patent' dia Febr. 1861. Astadi nu se mai pote con-tradic, ca vechiulu dreptu de statu transilvan' s'a delatoratu prin legale din 1848 si aceste legi garantaza „egala indreptariu in mesura de-plina“ si acestu sistemulu parlamentaricu regimiu responsabilu e a se ecesute; fiecare parte trebe se se subordinesc tototul. — In urm'a carora se cere urgentia de reforme in interiorulu mu-nicipalioru sascesii. Inse se mira, ca in invitarea la confluculu a stribu o iritatie, din cere sa eaito apoi instructiuni pentru protestari in con-tra modificariiloru starei legale pe cale neconstitu-tionala, ceea ce l'a pune la mirare.

Lupt'a in contra legiloru din 1848 e fi-nita; acele cu unele modificari conosente de Majestatea Sv suntu reconosente. Nime nu le mai pote ignora. Asta o fapta fara indoiela; intocma e si unionea Transilvaniei cu Ungaria baeata in aceste legi. — Dreptu, ca inea de acf incolo o se se reguleze faptu'la si deplin'a ei ecesentare, inose numi in diet' din Pest'a, pentrua acasta se b'ea legalitate. — Elu a

diu in cerculari, ca de sic rezultaza definitivu competiti'a de astadi a universitatiu natiunii in lucrurile politice; prin armare cele ce nu se potivescu cu legale din 1848 si reconstituibile de adf ale imperiului, acela nu e mai multu la-gale. — Preste aceta §1u 5 art. VII din 48 garantaza preste totu prin urmare si asilulu tute legale si libertatei specialu, in specie totu ce nu sta in calea deplin'e unioni, a libertatii natiuniloru si a egalitatei de dreptu. Asia pe cale constitutiunale se va face totulu, merta e conchiamarea adunaree acestei. Alegei'le la dieta de astadi tunc nu se mai facu prin otar-ire universitati, si totosi multumirea intru aceta e generala. — Universitatea compusa pe baeza aceta lata ar' fi unu congresu in sensulu liberalu, si sta in armonia cu principiile dela 1848. De ca confluculu n'ascescu va face aceta, va fi totulu facutu pe cale autonoma; si regimulu ar' fi acutitu prin liber'a iniativita a universitati, si ar' lucra in contra constitutiunei. Regimulu e determinatu a incongiura si umbr'a vatemarii stari nostre legale. Elu inca ca fiu ala natiunii sascesii ar' simti altuliu obligatu a protesta in contra unei reale lesiuni de insti-tutiuni, cu tute acesta nu va avea a tiemuri pe nime in libertatea vorbirei si a propunerii. Numai catu v're inainte de subscriere instructiuniloru, pentrua mai insopti va fi fostu pre tardiu, si monita, ca se nu stace competiti'a legisla-tiunii regionalu, ceea ce ar' fi nefolositoriu, deca nu si dauantoru. De aci vorbese activitate dietei la trabile economice si la pertractarea in-stituțiiloru industrialu si agronomice. Se cere activitate la aceta bineventand'u.

Theil din Sigisioru la conoventare de de-chidare responde, ca ei sa venitu ca o'peti pentru aperearea coronei ungarice si si voru ni-sei in concordia cu natiunile a impartii bine si reulu patriei si voru dovodi toama in ceitu-nea acasta, ca ei cu lesitate nu voru fi remasi de nimene; inose totu ei cu vote libera voru sponu regimulu, ce astipia dela elu, si speraza liber'a alegere constitutiunale a comeso-lu natiunii. Multumese pentru conchiamarea con-fluculu dupa datu'la vechis si dreptulu loro, asecurandulu de ajutoria la tote ce se potru vescu cu dreptulu locitoriloru sasimii; totu de-odata inose lu asigurata, ca deca i va ch'ia m-a imperiulu obligamintii, putera impregiorariu lu peste frange, daru nici odatu ita va incoavis. Voru mas de tote libertate de pana acum; si aperearea libertatii loro constitutiunale va fi t'enta de o'petenia a incoardariu loro. Spiritulu concordiei se dizece in ratiune. A-venu multe de facutu, multe nu ne voru s'cede, totosi una sta in puterea nostra: Timpulu acesta va se ne afie totoduna gata (riistig).

De aci precepemu, ca in esime v're regimulu se se introduce compunerea universitatiu dupa legea din 48 art. II si si atata e totulu ce se cere dela s'isi pe langa unione reale totale. — Noi scim chiaru si din patianie, ca legea de alegere dupa art. 2 favoraza numai pe no-bili si pe cetatiani; er' pla'a tieraniloru are a-runcata o petra de moza, cantulu de 8 fl., pe gatul e, si romanulu remane mai fara repre-sentantia. Principulu de egale indreptariu pre-tende egale tractare. Se fiinu dar' liberali, fara Extrawarst, atunci fiasice si va los caiculu di-naintes libertatii constitutiunale. —

Subscrierile la pronunantulu din Blasiu.

(Urmare)

Ioane Popu parochu gr. est., Ioane Covacic prentu gr. est., George Silasi prentu gr. est in Dimbulu de Campia, Ioane Popu parochu in Haseo, Ioane Baldi parochu in Giula, Alimpitu

Barbolevici parohu gr. cat. in Bors'a, Isidor Barbolevici preatu gr. cat. in Agresio, G. Boero, Teodora Iuliana preatu, A. Papp parohu gr. cat., Michale Maronletio, Petru Niresianu parohu gr. cat. al Ernutoilo, Moise Albiali, Albini, Nic. Popu, Artimoun Bliassio, Gregori Andreianu par. gr. cat. in Nand'r's, B. Maior candidat de adv. Ioane Thille, admin. parohu in Elisabetopole, Augustino Coltor parohu in Bist'r's, Ioanfa Cioms, Demetriu Aronu admin. protop., Georgiu Lazaru, v. protopu in tractulo Beulau, Absolou Saria de Vesa parohu gr. cat., Nicolau Dopp parohu gr. cat., Gregorio Moisilo, archidiaconu, Dr. Ioane Ratiu, Alecs. Silasiu viceprotopo, Basilio Panelti, protop. Armeniloru, Alecsiu Dragosiu, Emilio Ciendi, Alecsandru Solomonu proprietariu, Ioane Popescu protop. in Elisabetopole, I. Munteanu, Constantiu Comanu jude singularu, Gavriia Moresianu preatu gr. cat. in Spermetze, Gregorio Moresianu parohu Arcealii, Ioane Cismasiu cooperatore, Iuliu Popu teologu, Atanasiu Maclariu teologu, Iacobu Ratin docente, Ioane Marghinanu teologu, Ioane P. Ferlescu, Augustin Sinclianu, Ioane Gora substitutu de advocatu, Nicolau Popescu teologu, Mihale Balgariu, Basilio Samboteanu medicinu, Ioane de Papp medicinu, Petru Neagoe salariu.

II. Declaramo serbatoresce, ca nu numai professam si vomu profesat totdeauna prononciamentulu de susu, ci vomu si storni din tote poterile nostre pre cale legala a eluipi valore cuprinzina lui.

Data in comitatulu Clusului, in luna lui Cuptorio 1868.

Ioanfa Savu preatu, Ioane Popovicu preatu, Teodora Papp preatu gr. cat., Petru Olariu preatu gr. cat., Nicolau Saru preatu, Amblichiu Popu preatu, Anania Popu protop. gr. cat. alu eparchiei Morlaca, Ioane Petrisioru preatu gr. cat., Teodora Bolosiu preatu gr. cat., Arone Rezeiu preatu gr. cat., Petru Patraru preatu gr. cat., Simeonu Popu proprietariu, Aureliu Unguru docente, Samuilo Gela pcesoru.

III. Ne alipim cu trupu si cu sufletu de prononciamentulu de susu, rezoluti a suportu intru tote conscientiele lui.

Data in Orlatu, in dia' schimbarii la facia, 1868.

Petru Bradu preatu loc., Ioane Papiu dirigitu normalu, Sim. Oprainu antiate comunale, Petru Manteanu, Petru Bins, Stanu Derdes, Ioane Popu, Georgiu Moga, Sim. Rodianu, Petru Flore, Sim. Loloiu, Petru Gisoiu, Simeonu W. Loloiu, Iosito Rodianu, Simeonu Daina, Moise Vacario, Davida Falcies, Simeonu Marghinanu, Ioane Gascoiu, Mihailu Monteanu, Ioane Daina, Georgiu Roaca, Moise Albu, Domitru Ivanasio, Valeriu Ardelescu, Aracianu Mncsa, Ieremi'a Bancio, Ioane Bombea, Ioane Oni Gascoiu, Ioane Posta, Mihailu Stoica.

IV. Subscrimto, declaramo de ala nostra prononciamentulu de susu, siin nmele dreptului si ala dreptali pretindeme, ca sententi'a, ce se va prononcia asupra barbatilor trasi incintate tribunalelu din Tergulu Marealiolu, observandu totu aceeasi procedura, se se extinda si asupra nostre, si asupra tuturor acelor'a, cari au subscrisu prononciamentulu pre o cale seu pre alta.

Data in Pest'a, 2 Ioniu 1868.
Ioane Nichta, Ioane Simeonasi, Leontiu Simeonescu, Andrein Cosma, Edegaru Nemesiu, Ioane Vlasi, Alecsandru Moldovanu, Ioane Poratiu, Augusta Horstia, Iosifa Valceanu, Simeonu Botzianu, Lazaru Mastelio, Toma Rosiescu, Demetriu Teodora, Alecsiu Olariu, Gregorio Stio, Gregoriu Sandeanu, Basilio Cornea, Cronianu, Gerastimu Ratiu, Ciomponiu, Atanasiu Demianu, Alecsandru Bene, Demetriu Greco, Sofroniu Pasco, Arcadiu Popianu, Ionitfa Badesco, Alecsandru Rada, Georgiu Bales.

(Va armá)

Memorandulu

romaniilor din scantele filiale ale Seliscei si Talmaciuilor, data diei din Pest'a in sied. din 7 Augustu 1868.

(Urmare)

Incata pentru folosirea apeloru din Andreanu au concecut scantele Seliscei la magistratrali in p. 8 rila principala, care formaza Cibiniolu, pentru pescarita, cari apoi s'au si numita „Herrenbach" — conati squarum — mai

incolo diee p. 3. item es soll kein Judex (Jude s. bird) gar kein Eid nicht einnehmen, au der Hand allein der erwählte Stuhlrichter, bei Straf einer Mark Sibbers, sollen auch keine Diebereien nicht richten", de unde apriato se vede, ca scantele Seliscei au avutu iudiciu scanteali alesi.

In p. 4 se sustine dreptulu iudicioru comunalu a judeca pre faostorii de rele, si citu inainte si si pedepsi, ca aceea: „dass was unter einem Gulden ist, aus dem Stahle voll nicht appellirt werden, auch nicht zugegeben werden, Dieses Gesetz soll auch nur den Stahleienten im Selbster Stahle gelten".

P. 5. Was ausserhalb dem Stahle ist, mögen sie ihre alte Gewohnheit halten.

Prin aceste puncte se regulaza iustiti'a scanteali; er' exceptiunea in privinta' iurisdicioru vine de acolo, ca-ci pedepsiu cele multe si mari dela iurtori, curgeau in pang'a iudicioru scanteali, cum arata statutele Sibiniolu din 28 Ianuaru 1598 p. 78.

In p. 6 ala statutulu gremialu se confirmaza institutulu iudicioru compromis in scantele Seliscei pre oca mai largu basa: „Wenn aus zweier gutem freien Willen Mittellert gefafen werden, denn nicht Versprechung beider Parteien zu loben und zu billigen, wird aus eine willkürliche Sentenz gesprochen, soll kein Gericht nicht ändern nach Gewohnheit der Landrichter".

In p. 7 se introduce legi morali, in contra bigamiei, asemenea ca si in statutu Cibiniu din a. 1543.

P. 9 suna: „Es ist auch verboten, dass Jemand der aus diesem Stahle soll edel Erd ziehen will, etwas verkaufen solle, sondern zieht er hinweg, so bleibt das Erb dem Gesicht"; totuasa asa, precum s'au hotaratu mai in tote scantele ascesei, apre conservarea averiloru din fundulu regescu.

P. 10 (celu din nima) se pune pre facere jude comunala a dá numi cate o povara de lemne de focu judecioru scanteali, candu voru veni in scanteu.

(Wenn die Herren die Richter im Stahle kommen, so ist jeder Sode schuldig eine Fuder Holz zu bringen).

Acetesa sunto drepturile scanteali Selisce depe in constitutiunea gremiala din 1575, de unde se vede:

1. Ca Seliscea e scanteu in fundulu regescu deosebindu de fundu nobilitariu (edel Erd).
2. Ca avea doi judeci scanteali alesi (erwählte Stuhlrichter), cari erau totodata oficiali in magistratralu (Rath) Sibiniolu.
3. Ca avea iurisdicțiunea libera si drepturi de nator's fundulu regescu, ca si celelalte scante ascesei, si dreptu de s'i face constitutiuni, statute speciale.
4. Ca detoriutielle loru au constatatu numi din relatou cuposulu Andreanu in un'a vama de 112 fl. annale si in concederea rila Cibinu apre pescarita, in favoru oficiantiloru supremi regesci si scanteali si apoi in cate o povara de lemne de focu pentru judecii scanteali, candu veniau in scanteu. Altmintrelea au ramasu Servitiu scanteali in depina' si exclusiv'a posesiunea a Munitoriului paus la granit'a terci, in care erau inca si acum padituri si planturiloru (plais), er' de alta parte, plateau contributiune regescu, cu asii impunsi, si faceau inca multe servituri deosebite regeli, si adica din aselinele din Vizok'u'a si la curtea regescu in Alb'a Italia, cum vomu arata mai la vale. De si nu se afla o asemenea constitutiune in scantele Talmaciuoli, numai incapa nici o iudicija dupa cele expuse paus aici, ca si acet'a s'au aflatu sub asemenea conditiiu libere.

Dela acetua timpa inose incoace s'au estioau cu totul dreptulu privatu sascesu si preate scantele Seliscei si ala Talmaciuoli, ca si preate ceilalti locuitoru romani si scanteoli Sibinioli, inase tote atele private intru locuitoru scanteali se duceau si faceau libere si se treceau in proprietate teritoriale scanteali, cari pentru Selisce, s'au constitunat dela a. 1585 pana 1709 si de aci pana la 1767, intocma ca si in scantele si comonele sascesi, in cari se trecea proprietatea omeanilor in mouti, in campu si la mori.

Acetua scantea a posesu tote drepturile municipali, chiaru si dreptulu caducitiei, apoi ala territorialit' dela comori (esto din urma loru pana la 1819). Magistratralu Sibiniolu inase si-au estioau scame influenti'a in scantele Selisce si ala Talmaciuoli cu atutu mai multa, ca acet'a erau judecii scanteoli Seliscei totodata si senatori la magistratralu sibiano, si maini urma

primii senatori, cees ce servia scantele Selisce mai anteu de o preferenti'a.

Dara totuasa scata impreginare a datu anca la nefecierea scanteoli. Alagundu asemenea judeci totodata ca senatori in Sibiu, „si perdue scantele pre asimitie dreptulu de alagere, cees ce lose nu era pre atunci simitoriu pentru scanteu, fiindu ala incorporatu la ala Sibinioli si inca in posesiunea tuturor aloru dreptarali ale. Statutele Sibinioli arata pastineana judecioru scanteali si Seliscei si aduca cele din a. 1636 connumeri, intru senatori ludeci: 1. vicemagister, 2. divisor, 3. seditionu se juxta in pagiu bonorum septem judicum, 4. judex in sede. Selisteni etc. celu din 1650 suna:

Senatores:

1. Judex Selistensis potior.
2. Judex superiorum proventorum bonorum.
3. Conjudex Selistensis etc.
4.
5.
6.
7. Judex secretario Selistense, mai largiu si „judex regius Selistensis".

Din acetu schematismu spiritu se vede, ca a. n. bunarii ala septeloru judeci s'au avutu deosebire jude si ca intru acetua bunarii nici in ala 17 lea seculu nu s'au connumerat scantele Seliscei si nici ala Talmaciuoli, ci din contra Seliscea avea doi judeci regii proprii. Ceea ce dá inose scantele Seliscei mai inainte aleciloru s'au judeci si primari, in partea selisiculu, dá ala acum firece senatoriloru din Sibiu, cari erau judeci si loru.

Inase acetui judeci acum senatori pre rindu au inceputu s'i imbltu' ditiile si s'i usura' si mai multe, implendu' si pangule; ba si si-au usura' in fine si decim'a pre sem'a loru, care numai regeliu trebuu se se plateasu pre diemate (decret. din a. 1495), caci vama (Schaffn Schwemmoeth) o tragesu judele regescu si scantele ala scanteoli Sibinioli.

De orece se observu in fundulu regescu, in urm'a decretulu lui 13 art. 29 § 1 a regeliu Ferdinandu din a. 1552, a se dá decim'a in arenda, pre care chiaru oficiantii supremi sascesi o inarandau, apoi in acetu midloacu asii au facutu forte multe abuzuri de decim'a regeliu, cees ce au datu anca la cele multe procese, bine cunoscutu, intru fisca si asii.

In scantele Seliscei inase si s'au usura'tu judeci senatori scanteali decim'a, inose nici candu in natura, ci numai in bani, precum dovedescu „Consignatio donatarioru, qui decimas in pagis sedium nationis saxoniense percipiunt", intru acet'a asii putea sa numera scantele Sibinioli, era apoi intru comonele acetoiu scanteu ala Sibinioli se connumera si comonele scanteali Talmaciu si ala Seliscei, si adica comone la scantele Sibiniolu, ca intru celelalte comone sascesi ale acetoiu scanteu.

Dupa acetes registre fiscale din secol. al 17 plateau cele mai multe comone sascesi decim'a, un'a parte fisicoli si trei partii pretuitoru sascesi, era de comonele: Selisce, Sibielo, Tilsice, Vele, Caco'y si Galen; se dice: „decimas in are reidant, quae pecunia redemptia duobus judicibus sedis Selistae edit"; era de comonele Talmaciuoli: Boitza, Talmacelo, Portocaci, Sebes superior si Sebesulu inferioru se dice: nullas decimas pendunt.

Oficiantii sascesi si a. n. universitate a loru inca de timpuriu au inceputu s'i usura' preate regale din fundulu regescu, sub diferite titluri si mai alesu din partile si comonele nostre romanesce, pre cari le administrau prin ampluitoru loru. Acta incercan in acte a se servi de numele bunori „bona" pentru partile nostre si ale numi apoi „bona septem judicum".

Asia arata atenciu distal din 1610, unde roga asii pre principi G-ribru Lathori, „ut Serenitate vestra contenta sit bonis" Civitate (Cibiniu) tentis, quod fundus regius nuncupatur, praeter ea bonis septem iudicium quantum partem illorum respicari poterat, ut pote sede Seliste, sede Talmace etc.

Inose die'ta precepandu bine intentionile sasiloru, au concluiu asia: „Concluesimus atem unanimi consensu, ut bona illa, quae nunc una cibinio fisco applicata sunt, nunquam a fisco abalienentur", prin care au declaratu si Sibiniolu si scantele nostre, de on'a natura de fundu regescu, si de provincie neinasturave coronele.

(Va urmá)

Sesiunea extraordinară a senatului este deschisă. — Carolu.

I. C. Brateanu, Ant. I. Arionu, D. Gusti, P. Donici.

Domnilor deputați!

În urm'a disoluției senatului și în conformitate literii constituției. Eu am convocat pe cel nou în termenul prescripș prin art. 95 pentru adi 2 Septembrie.

Art 81 din constituție, cerendă că deodată cu senatul se fia convocată și adunarea deputatilor, dăstră ai fostu dar asemenea convocati în sesiunea extraordinară.

Pe langa celelalte lucrări remase din sesiunea trecută vîră a ve ocupă în această sesiune, dion deputați, și cu bugetulu pe 1869.

Deiue se binevoitendă lucrările dvăstre. Sesiunea extraordinară a sdonării deputatilor este deschisă. — Carolu.

I. C. Brateanu, Ant. I. Arionu, D. Gusti, P. Donici.

Crailova 3 Septembrie n. Dela 4 pana la 8 Sept. st. n. a tinentu prețiu litarului din Romanii unita ai unulu din Dobrogi'a în Turcia' non sinoda, a carui programa vi o alaturu în origine. Este inesa da insemnată: cumca conferența de luni demănită dela 7 Sept., precum și cea de marți dem. dela 8 Sept., n'au fostu publice că celelalte, și numai private, și într'altu locale, er' nu în celelalte insemnatu în programa.

Aruncand ochii pe programulu conferinței a cincea pastorală a prețiuilor evanghelid din tôte liriile donarene, ce ne veni a marea, suntem curioși a cei, din raportele cele multe facute despre comenele aso-avangelid din Romanii, ca în ce proporție progresivă se întrecen și se impletuesc prin punctele cele strategice, pe unde sunte sidiatate; amu dorim a că, ca e a decia conferința în privința punctelor loro casta legile romane cu deosebire cea de castorită, și ce midiole a propun' d. pastoriu Faust în contra pericolulu parasirei limbii germane în comane; pana inoșta sunte încurajate prin minnea Gustavu Adolfinu, care din căldarea ce i ferbe în midiolele Germaniei, întinde fomentu și nătrementu spiritalu ai materialu la tôte emigratiunile germane sv. de pe tôte rotogolul pamentalu, cu scopu propagandisticu nu numai bisericesc, ci și nationalu. Cu deosebire ne atrage curiozitatea a cei în cōtro bate tem'a desluisă în 8 Sept. în celelalte conferințe despre primirea în școlile loro evangelică și a pranelorilor neavangelici și cu deosebire a pranelorilor israeliti spre ai atrage în școlile loro nationale comunale. — Mi se pare, ca se folosescu de ocaziune a și asimila pe israeliti la elementulu seu, pe candu în tôte statele minoritariile straine se stragu din principiu a se asimila la elementulu domnitōru alo statulu și în interesulu lui. — Amu v're se scimn și despre propunerile facute în privința caselor loro generale. Tôte acestea nu din vreauu indemnu de intoleranță, ci singuru numai pentru a face o comparatiune între ultimulu scopu alo școlilor mlesini și conferințe și între nulitatea misiunii în direcciune scđata în simlu bisericii romanolore, care cu o neactivitate orientale neosecutesc înfruntă a ces de parte batătoră a asemcu. confer. și misiuni, care ar face micinu candu le-ar fiend ai ei în același spiritu nationalu și devolutoriu de puterile spiritalu între sene și în poporu, de coratiunile simțimentelor nationale și spiritalu de sacrificiu pentru viața, marire și gloria, pentru însăritarea în culturu cu puteriu unite la ultimulu scopu, apararea intereselor nationale cu concordia generală, prefacundu în prudentia circumspicți bigotrii' ces orasi religioză, introdusa și nutrită de greci și musulci, inimici înălțării romanului la viața politica, virita, pentru că prin midiolele bigotismului religios se omōre în romanu tōtu consecința de sene nationale, tôte născutele lei spre marire și însăritare în culturu, de care se tim, și în drumulu cariei se lunguesc, că se nu pōta prospera. — Acesta problema se o țib ai clerulu romanesc de resoluția pe langa predicarea moralulu celu curat, adunandose în sēmēni conferințe și misiuni anuali ce desvōrte spiritele și cu ele curatiunile simțimentelor nationali, cari numai curate de rugin'a bigotari se pota arma cu precauțiunea de a întimpas de timpuriu

orice pericole, ce se aredea că fortănele din tōte partile asupra vieții nōstre nationale.

SITUAȚIUNEA se lăgna între rebelu și pacea armata. În Franța opiniunile chiaru și a poporului de pe astă e neastemperata; vedind pregătirile cele mari de rebelu nu în cōtă a impuța, ca de ce astă armare fiara a pasi preste Rino, că se se curăie odată serulu celu născutitoru alo ametiilor generale. Armata e întocmu înșufletită și entusiasmata pentru rebelu. Fiindu imperatulu în tabara dela Châlons, candu defilau compăniele pe diosineti la revistă ca mare-strigari: „La Rino, la Rino!” Generalitatea mai înaltă era întocmu înșufletită. Imperatulu după tôte vizitările s'ă aratatu foarte multimăistat în evoluțiunile militare cari și cu simpatia primire ce avū în tabara; ino s'ă conținea de expresiuni, care ar dă ocaziune diușilororū de a sufla în buclulu rebelulu. Franța s'ă pentru nevăstemarea tratatulu dela Pragă și Parisu, er' calorea acestora o va întempina cu mana armata.

Prusia e împinsa din partea conservatorilor a se feri de rebelu cu Franța pastrandu nevăstematu tratatulu din 1866. Ea v're se apropie de Austria' că izolandu pe Franța se o împedecă de a coteza rebelu. Inse partii' alo Bismark apăsă asupra regelui, ca rebelulu e necesariu în interesulu Prusiei, pentru că numai prin rebelu se pōte estindă domni'a Prusiei și asupra Germaniei de sudu completandu opulu unificării nationale. Deci acesta partita face presiune, că marele duședu Băden se e încorporeze îndată în federatiunea de nordu și fortărieră' la Rastadtu se se ocupe cu trupe prusiene. Ceea ce e îndată ar' dă causa de rebelu Franței.

Acum se raspandesc știrile, ce Cezarul va veni la Varsavia' la o sdonare a barbutilororū de stat, de unde va trage la Berlinu și se va întala cu suveranulu Franței și alo Prusiei. — De alta parte Italia', după ce implinitu tōte condițiunile convenției din 15 Sept. pretinde deslășirea Romei de trupele franceze. — În Orientu stau lucrurile tōtu încordate. Eca de ce se crede stăta în rebelu de eras. —

Nr. 1142-1868.

Escrier de concursu.

Pentru unu stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fondatiunea feritului episcopulu alo Fagarasului Ioane Bobu, usutu pana aici de studentele Mich. Nemessio, prin acesta pana în 25 Septembrie a. c. se scrie concursu.

La acestu stipendiu potu concōră: teneri studentu născuti transilvaniani, cari au calculu de eminenti în studiū, și portare morale bune, conșanșii puii fondatoru "ceteris paribus" vor i preferati.

Concurentii la acestu stipendiu au de a'și trimite cererile loro concursualu instruate după recentiele eșpese în ordinațiunea consistoriale din 17 Augustu a. c. Nr. 1073 deja publicatu în Nr. Gazetii 62-65 prin trimisiune prețiuă la subsemnatulu consistoriu metropolitanu. —

Băsiu în 5 Sept. 1868.
Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alba Iulia.

Nr. 10380,632. 1868.

Publicatiune.

Dia partea regelu dreptulu financiaru din Sibiu se aduce la cunoștința publica eșcărundă pe calea licitatiunii a următorilor obiecte și adică:

- A. Dreptulu de carciamaritu pe timpul dela 1-a Noiembrie 1868 pana în finea lui Decembrie 1871 în localitate:
 - a) Baad prețiuu de strigaru 350 fl. 99 cr. pe anu.
 - b) Licitatiunea se va face la comisariatulu regiū' fișionale în Orastu.
 - b) Recea (Valda Recca) prețiuu strigari' pe anu: 161 fl. 30 cr.
 - c) Dejanu prețiuu strigari' pe anu 217 fl. 50 cr.
 - d) Lisa — — — — — 550 fl. 50 cr.
 - e) Posoria — — — — — 148 fl. — cr.
 - f) Marginești — — — — — 345 fl. 50 cr.
 - g) Copacelu — — — — — 306 fl. 51 cr.
- Licitatiunea se face la r. comisariatulu fișionale în Fagarasu.
 - b) Tohanulu vechiu, — 1402 fl. — cr.
 - d) Tintărie (Stonyozsăg) — 750 fl. — cr.

Licitatiunea la r. comisariatulu fișionale de vigilia în Brasovu.

B. Dreptulu de carciamaritu pe timpul dela 1-a Ianuaru 1869 pana în finea lui Decembrie 1871 în localitate:

- a) Sina' vechia prețiuu strigari' an. 302 fl. 50 cr.
- b) Bucinulu — — — — — 49 fl. 50 cr.

Licitatiunea la r. comisariatulu fișionale de vigilia în Fagarasu.

C. Dreptulu de carciamaritu împreună cu localitate de carciama în Sina' pe timpul dela 1-a Ianuaru 1869 pana în finea lui Decembrie 1871 prețiuu strigari' anual 416 fl. 75 cr. Licitatiunea la r. comisariatulu fișionale de vigilia în Mercuru.

D. Loculu de cortelu alo locotemeniulu primariu în Tohanulu vechiu pe timpul dela 1-a Ianuaru 1869 pana în finea lui Decembrie 1871. Prețiuu strigari' anual 10 fl. 26 fl. cr. Licitatiunea la r. comisariatulu fișionale de vigilia în Brasovu.

E. Mōr'a de măcinatu cu două role în Hatiege pe timpul dela 1-a Noiembrie 1868 pana în finea lui Decembrie 1871. Prețiuu strigari' anual 750 fl. Licitatiunea la r. comandă de secțiune fișionale de vigilia în Hatiege.

F. Pe timpul dela 1-a Noiembrie 1868 pana în finea lui Decembrie 1871.

- a) Lina tōtu de curte în Silivășu superioare, prețiuu anual alo strigari' 6 fl. 85 cr.
- b) Unu locu de curte în Galatiu 5 fl. 70 cr.
- c) Gradulu de capitaniu în Hatiege, prețiuu strigari' pe anu 31 fl. 50 cr.

Licitatiunea la comandă de secțiune r. fișionale de vigilia în Hatiege.

G. Ospetăria cea mare împreună cu dreptulu de carciamaritu în Hatiege pe timpul dela 1-a Noiembrie 1868 pana în finea lui Decembrie 1871. Prețiuu de strigaru pe anu 2200 fl. Licitatiunea în Hatiege la comandă de secțiune r. fișionale de vigilia.

Licitatiunea tuturor acestora obiecte se va face în 30 Septembrie a. c. la numele oficiu.

La aceste licitatiuni se voru admite tōtu aceia, cari după legi, calificati ai asemenea afaceri, se află în stare a dă și securatiuni receruta și cari se voru legitimi despre aceia, adică despre viața' loro nepetata și despre stărea averii loro activa prin unu atestatu dela delegatori' loro politica și voru depune în bani gata seu în chertu de statu unu vadum în suma de 10%.

Condițiunile detaliate alo licitatiunii și ale arădări se potu vedē pe tōtu diușu și ale ofiului alo ofiului stătu la acesta direcțiune fișională, câtă ai la comandă de secțiune r. fișională de vigilia în Hatiege, apoi la comisariatele fișionale de vigilia în Brasovu, Fagarasu, Mercuru și Orastu.

Cu privința la oferițele ce voru a se face în scrisu suita a se oșeră următorile:

- a) Ele trebuē se ba provideiute cu marca timbrale de 50 cr., apoi cu atestatul sușpenșiu dela delegatori' locala și cu vadum de 10% șu cu costianța deșpre depunerea acestui vadum din casșele ofiului regi' perceptoriu.
- b) Ele se se prede comisariulu de licitatiune sigilate imădine de începeru licitatiunii.
- c) Pe coverta trebuē se se puna apriată jessurarea oferițulu ai obiectulu de arădare, pentru care s'ă facutu ofertulu.
- d) Trebuē se se respice chertu sum'a oferita în cifre și cu literē, precum și obiectulu, pentru care s'ă facutu, și se copridă asigurarea, cumca oferițulu sușu cunoscule condițiunile licitatiunii și cumca se șupone loro necondonatiune. —

Sibiu în 27 Augustu 1868.

Notabilu pentru studiosi!

Pentru învățarea mai înlesinită a limbii franceze amu ajunsu la scopulu celu priintios și amu învățatu limba' romana, pentru că se potu introduce pe aspiratulu romanu la învățarea limbii franceze cu ajutorulu limbii loro materne și tōtu deodată ai în limb'a germană din fundamentu și înlesinindu preceperea, la ceea ce mi oforesc servitiule mele.

Iosifu Kulticszky,

profesoru.
Strat'ă bōna a spitalulu Nr. 451.

Cursurile la burea în 18. Sept. '1868 sta stă:

Galbini imperatoșci	—	5 fl. 40 cr. v.
Augeburg	—	113
London	—	115
Imprumutulu nationalu	—	87
Obligatiule metalice vechi de 5%	—	87
Actiile bancarului	—	716
creditiuni	—	208

Redactoru raspanditoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipăritulu lui
JOANE GOTTI și fiu **HENRIU.**